

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 18. 7. 2002

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.2016

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

387

ZÁKON

z 21. júna 2002

o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje pôsobnosť orgánov verejnej moci pri riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri príprave na krízové situácie mimo času vojny a vojnového stavu a pri ich riešení a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) krízovou situáciou mimo času vojny a vojnového stavu (ďalej len „krízová situácia“) obdobie, počas ktorého je bezprostredne ohrozená alebo narušená bezpečnosť štátu a ústavné orgány môžu po splnení podmienok ustanovených v ústavnom zákone alebo osobitnom zákone¹⁾ na jej riešenie vyhlásiť výnimočný stav,²⁾ núdzový stav³⁾ alebo mimoriadnu situáciu,⁴⁾
- b) krízovým riadením mimo času vojny a vojnového stavu (ďalej len „krízové riadenie“) súhrn riadiacich činností orgánov krízového riadenia, ktoré sú zamerané na analýzu a vyhodnotenie bezpečnostných rizík a ohrození, plánovanie, prijímanie preventívnych opatrení, organizovanie, realizáciu a kontrolu činností vykonávaných pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- c) krízovým štábom výkonný orgán orgánu krízového riadenia, ktorého úlohou je analyzovať riziká krízovej situácie, navrhovať opatrenia na jej riešenie a koordinovať činnosť zložiek v jeho pôsobnosti v období krízovej situácie,
- d) základným bezpečnostným záujmom štátu najmä zachovanie mieru a bezpečnosti štátu, zabezpečenie demokratického poriadku, ochrany života a zdravia osôb, ochrany majetku vrátane objektov, v ktorých orgány verejnej moci vykonávajú svoju činnosť, riadneho fungovania hospodárstva a orgánov verejnej moci a ochrany životného prostredia,
- e) civilným núdzovým plánovaním príprava a koordinácia opatrení na zabezpečenie funkčnosti orgánov verejnej moci, hospodárstva, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu a civilnej ochrany obyvateľstva v období krízovej situácie.

§ 2a

Orgány verejnej moci zabezpečujú ochranu základných bezpečnostných záujmov štátu aj mimo krízovej situácie.

§ 3**Orgány krízového riadenia**

Orgánmi krízového riadenia sú

- a) vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), Bezpečnostná rada Slovenskej republiky,
- b) ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy (ďalej len „ministerstvo“),
- c) Národná banka Slovenska,
- d) bezpečnostná rada kraja,
- e) obvodný úrad,
- f) bezpečnostná rada okresu,
- g) obec.

§ 4**Vláda**

(1) Vláda

- a) prijíma opatrenia na predchádzanie krízovým situáciám a na ich riešenie,
- b) riadi a kontroluje činnosť orgánov krízového riadenia podľa § 3 písm. b) až g) pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- c) rozhoduje o použití účelovej rezervy finančných prostriedkov na riešenie krízových situácií a odstraňovanie ich následkov [§ 11 ods. 1 písm. c)],
- d) rozhoduje o vyžiadaní technickej pomoci zo zahraničia vrátane humanitárnej pomoci pri riešení krízovej situácie a o poskytnutí pomoci v obdobnej situácii mimo územia Slovenskej republiky,
- e) plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Vláda zriaďuje ústredný krízový štáb, ktorý koordinuje činnosť orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a ďalších zložiek určených na riešenie krízovej situácie v období krízovej situácie. Predsedom ústredného krízového štábu je minister vnútra Slovenskej republiky.

(3) Na plnenie úloh podľa odseku 2 ústredný krízový štáb najmä

- a) koordinuje činnosť krízových štábov,
- b) spolupracuje s Bezpečnostnou radou Slovenskej republiky pri príprave opatrení na riešenie krízovej situácie,
- c) kontroluje plnenie úloh a opatrení uložených vládou pri riešení krízovej situácie,
- d) navrhuje vláde použitie účelovej rezervy finančných prostriedkov na riešenie krízovej situácie a odstraňovanie jej následkov,
- e) navrhuje vláde vyžiadanie pomoci zo zahraničia vrátane humanitárnej pomoci pri riešení krízovej situácie.

(4) Predseda ústredného krízového štábu oznamuje bezodkladne prezidentovi Slovenskej republiky a predsedovi vlády vznik krízovej situácie alebo ohrozenie, ktoré ju môže bezprostredne spôsobiť.

(5) Zloženie ústredného krízového štábu a podrobnosti o jeho úlohách a činnosti ustanovuje štatút, ktorý schvaľuje vláda.

§ 5 **Ministerstvo**

(1) Ministerstvo v rozsahu svojej pôsobnosti

- a) zriaďuje krízový štáb,
- b) vedie prehľady zdrojov rizík, ktoré môžu spôsobiť krízovú situáciu, analyzuje tieto riziká a prijíma opatrenia na odstránenie ich príčin,
- c) oznamuje bezodkladne predsedovi ústredného krízového štábu vznik krízovej situácie alebo ohrozenie, ktoré ju môže bezprostredne spôsobiť,
- d) uskutočňuje civilné núdzové plánovanie,
- e) rozhoduje o opatreniach na riešenie krízových situácií vrátane odstránenia alebo zmiernenia ich následkov,
- f) poskytuje na vyžiadanie podklady iným orgánom krízového riadenia, ktoré sú potrebné na plnenie ich úloh pri príprave na krízové situácie a na ich riešenie,
- g) spolupracuje s príslušnými orgánmi iných štátov pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- h) utvára podmienky na zabezpečenie informačného systému krízového riadenia (§ 13),
- i) plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Na plnenie úloh podľa odseku 1 písm. b) až i) ministerstvo zriaďuje osobitný útvar v priamej podriadenosti ministra alebo vedúceho ostatného ústredného orgánu štátnej správy; tento útvar plní aj úlohy sekretariátu krízového štábu ministerstva.

§ 6 **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky okrem úloh ustanovených v § 5

- a) zabezpečuje činnosť ústredného krízového štábu,
- b) koordinuje v rozsahu určenom vládou činnosť orgánov krízového riadenia podľa § 3 písm. b) až c), e) a g) pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť podnikateľov³⁾ a právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní,
- c) navrhuje vláde vyžiadanie alebo poskytnutie humanitárnej pomoci,
- d) organizuje a riadi prípravu orgánov štátnej správy a samosprávy v krízových situáciách formou zdokonaľovacích (účelových) kurzov a školení,
- e) organizuje odbornú prípravu ústredného krízového štábu, koordinuje prípravu krízových štábov ministerstiev a obvodných úradov v sídle kraja pri príprave na krízové situácie,
- f) kontroluje plnenie úloh civilného núdzového plánovania.

§ 7 **Národná banka Slovenska**

Národná banka Slovenska pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení plní úlohy podľa § 5 a 11 v rozsahu svojej pôsobnosti.

§ 8**Obvodný úrad v sídle kraja**

(1) Obvodný úrad v sídle kraja vo svojom územnom obvode

- a) zriaďuje krízový štáb, ktorý plní aj úlohy krízového štábu podľa § 9 ods. 1 písm. a),
- b) koordinuje činnosť obvodných úradov a obcí pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť podnikateľov a právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- d) vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií,
- e) plní úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj ústredným krízovým štábom pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- f) uskutočňuje civilné núdzové plánovanie,
- g) kontroluje civilné núdzové plánovanie obvodných úradov a obcí,
- h) rozhoduje o zákonných nárokoch podľa ústavného zákona,⁶⁾ ktoré vznikli v čase výnimočného stavu alebo núdzového stavu, a uhrádza náhrady za tieto zákonné nároky,
- i) spolupracuje s príslušnými orgánmi iných štátov pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- j) organizuje odbornú prípravu krízových štábov obvodných úradov pri príprave na krízové situácie,
- k) plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Na plnenie úloh podľa odseku 1 písm. b) až k) obvodný úrad v sídle kraja zriaďuje osobitný útvar v priamej podriadenosti prednostu obvodného úradu v sídle kraja; tento útvar plní aj úlohy sekretariátu krízového štábu obvodného úradu v sídle kraja a sekretariátu bezpečnostnej rady kraja.

(3) Koordinačné stredisko integrovaného záchranného systému⁷⁾ poskytuje súčinnosť krízovému štábu pri plnení jeho úloh.

(4) V čase výnimočného stavu alebo núdzového stavu plní úlohy podľa odseku 1 písm. b), d) a e) bezpečnostná rada kraja; informácie o prijatých opatreniach a návrhy na riešenie krízovej situácie predkladá Bezpečnostnej rade Slovenskej republiky.

§ 9**Obvodný úrad**

(1) Obvodný úrad vo svojom územnom obvode

- a) zriaďuje krízový štáb,
- b) koordinuje činnosť obcí pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť podnikateľov a právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní,
- c) vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií,
- d) plní úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj ústredným krízovým štábom, obvodným úradom v sídle kraja pri príprave na riešenie krízových situácií a pri ich riešení,
- e) uskutočňuje civilné núdzové plánovanie,
- f) kontroluje civilné núdzové plánovanie obcí,

- g) spolupracuje s príslušnými orgánmi iných štátov pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- h) organizuje odbornú prípravu krízových štábov obcí pri príprave na krízové situácie,
- i) plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa osobitného predpisu.⁴⁾

(2) Na plnenie úloh podľa odseku 1 písm. b) až i) obvodný úrad zriaďuje osobitný útvar v priamej podriadenosti prednostu obvodného úradu; tento útvar plní aj úlohy sekretariátu krízového štábu obvodného úradu a sekretariátu bezpečnostnej rady okresu.

(3) V čase výnimočného stavu alebo núdzového stavu plní úlohy podľa odseku 1 písm. b) až d) bezpečnostná rada okresu; informácie o prijatých opatreniach a návrhy na riešenie krízovej situácie predkladá bezpečnostnej rade kraja.

§ 10

Obec

Obec na svojom území

- a) zriaďuje krízový štáb,
- b) koordinuje činnosť podnikateľov a právnických osôb pri civilnom núdzovom plánovaní,
- c) vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií,
- d) uskutočňuje civilné núdzové plánovanie,
- e) plní úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj ústredným krízovým štábom, obvodným úradom v sídle kraja a obvodným úradom pri príprave na riešenie krízových situácií a pri ich riešení,
- f) vyžaduje poskytnutie pomoci od obvodného úradu,
- g) zhromažďuje osobné údaje o počte osôb a totožnosti osôb v rozsahu meno, priezvisko, pobyt a rodné číslo, ktoré sa v čase krízovej situácie nachádzajú na území obce a odovzdávajú zoznamy týchto osôb krízovému štábu príslušného obvodného úradu,
- h) plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa osobitného predpisu.⁴⁾

§ 10a

Vyšší územný celok

Vyšší územný celok pri plnení úloh na úseku hospodárskej mobilizácie podľa osobitného zákona^{7a)} spolupracuje a koordinuje svoju činnosť s orgánmi krízového riadenia.

§ 10b

Ukladanie opatrení

Orgány krízového riadenia uvedené v § 3 písm. a) až c), e) a g) a vyšší územný celok sú oprávnené v krízovej situácii podľa tohto zákona ukladať povinnosti a vyžadovať plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.^{7b)}

§ 11

Finančné zabezpečenie krízových situácií

(1) Na plnenie úloh podľa tohto zákona

- a) ministerstvá uplatňujú v návrhu rozpočtu svojej kapitoly na príslušný rok objem finančných prostriedkov,

- b) Národná banka Slovenska vyčleňuje vo svojom rozpočte na príslušný rok objem finančných prostriedkov na zabezpečenie prípravy na krízové situácie,
- c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky po prerokovaní s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky navrhuje v rozpočtovej kapitole všeobecná pokladničná správa účelovú rezervu finančných prostriedkov na riešenie krízových situácií a odstraňovanie ich následkov,
- d) Ministerstvo financií Slovenskej republiky po schválení štátneho rozpočtu v Národnej rade Slovenskej republiky rozpisuje v rámci schválených záväzných ukazovateľov objem finančných prostriedkov na zabezpečenie prípravy na krízové situácie ako účelové prostriedky do rozpočtových kapitol ministerstiev.

(2) Obce a vyššie územné celky sú pri plnení úloh podľa tohto zákona financované formou štátnych dotácií, ak osobitný predpis⁹⁾ neustanovuje inak.

§ 12

Podnikatelia a právnické osoby

Podnikatelia a právnické osoby sú na požiadanie orgánu krízového riadenia povinní poskytnúť mu informácie a podklady potrebné na uskutočňovanie civilného núdzového plánovania.

§ 13

Informačný systém krízového riadenia

(1) Orgány krízového riadenia pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení využívajú informačný systém krízového riadenia štátu.

(2) Každý má právo na nevyhnutné informácie o pripravovaných opatreniach a postupoch na ochranu života, zdravia a majetku pri krízovej situácii.

§ 14

Správne delikty

(1) Obvodný úrad môže uložiť podnikateľovi alebo právnickej osobe za porušenie povinností ustanovených v § 12 pokutu do 3319 eur; v prípade porušenia povinností v čase núdzového stavu alebo výnimočného stavu do 16 596 eur.

(2) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa obvodný úrad o porušení povinnosti dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(3) Pri určení pokuty obvodný úrad prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(4) Na konanie o ukladaní pokút sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.⁸⁾

(5) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

§ 15

Spoločné ustanovenia

V období krízovej situácie je

- a) Ústredná povodňová komisia⁹⁾ a súčasťou ústredného krízového štábu, ktorý plní úlohy tejto komisie,
- b) krajská povodňová komisia⁹⁾ súčasťou krízového štábu obvodného úradu v sídle kraja, ktorý plní úlohy tejto komisie,

- c) obvodná povodňová komisia⁹⁾ súčasťou krízového štábu obvodného úradu, ktorý plní úlohy tejto komisie.

§ 16
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

- 1) Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.
- 2) Čl. 102 ods. 1 písm. m) Ústavy Slovenskej republiky. Čl. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.
- 3) Čl. 119 písm. n) Ústavy Slovenskej republiky. Čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.
- 4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 5) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.
- 6) Čl. 11 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.
- 7) § 5 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.
- 7a) § 17 zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov.
- 7b) Napríklad § 7 zákona č. 179/2011 Z. z.
- 8) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 9) Zákon č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení zákona č. 332/2007 Z. z.

